

4
5-483

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებით

მარინა ალექსიძე

XVII ს-ს რუსეთ-საქართველოს დიპლომატიურ
ურთიერთობათა ისტორიის ამსახველი
მასალები

- «ქართული საქმეები» -
როგორც ლინგვისტური ანალიზის ობიექტი

10.02.03 – სლაგური ენები

ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორის
სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად წარმოდგენილი
დისერტაციის

ავტორუფერატი

თბილისი
2001

სადისერტაციო ნაშრომი შესრულებულია ივანე
ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტის რუსული ენის კათედრაზე

ოფიციალური ოპონენტები:

ტარიელ სიხარულიძე - ფილოლოგის მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი [10.02.03]

ირინა კაპანაძე - ფილოლოგის მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი [10.02.07]

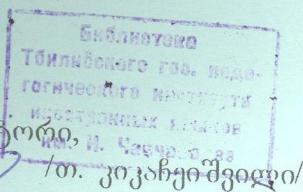
გიორგი ხუხუნი - ფილოლოგის მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი [10.02.03]

შ. ჯ. დაცვა გაიმართება 2001 წლის
საბოლოო ივ. ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სადისერტაციო
საბჭოს P 10.02 №1 სხდომაზე (აუდიტორია №).
მისამართი: 380028, თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი,
№ I.

დისერტაციის გაცნობა შეიძლება თუ სამეცნიერო
ბიბლიოთეკაში (მაღლივი კორპუსი). მისამართი: თბილისი,
უნივერსიტეტის ქ., № 2.

აუდიტორული დაიგზავნა 2001 წლის შ. ჯ.

სადისერტაციო საბჭოს
სწავლული მდივანი
ფილოლოგის მეცნიერებათა დოქტორი
პროფესორი

/თ. კიკაჩუშვილი/

ნაშრომის ზოგადი დახასიათება

XVII ს. რუსული ენის ისტორიაში მნიშვნელოვანი
ნიშანსვეტია: იქმნება ისტორიული პირობები, რომელიც
ხელს უწყობს საერთო რუსული სალიტერატურო ენის
ჩამოყალიბების პროცესის დაწყებასა და გაღრმავებას.
ამ პროცესის დამახასიათებელი თავისებურება ის არის,
რომ მასში, სხვა კომპონენტებთან ერთად, ორგანულად
მონაწილეობს ადმინისტრაციულ და იურიდიულ
პრაქტიკაში ფართოდ გამოყენებული საქმიანი
ქაღალდების, «საპრიკაზო» ენა. ახალი რუსული
სალიტერატურო ენის გრამატიკული ნორმების
ჩამოყალიბების პროცესში საქმიანი, საპრიკაზო ენის
წვლილს ბევრი მეცნიერი განსაკუთრებულ მნიშვნელობას
ანიჭებს, რამდენადაც «ახალი რუსული სალიტერატურო
ენის ფორმირება და დაკვიდრება ხდებოდა სხვადასხვა
ჟანრის თხზულებებში იმ ენობრივ უზუსსა და ნორმებზე
დაყრდნობით, რომლებიც პრიკაზებში ყალიბდებოდა»¹.
ერთი სიტყვით, XVII ს-ის რუსული საქმიანი ქაღალდების
ენის შესწავლა პირდაპირ უკავშირდება ერთიანი რუსული
ეროვნული სალიტერატურო ენის ჩამოყალიბების
სათავეების კვლევას.

ამ საკითხების შესწავლის მიმართ ინტერესი დღესაც
არ განელებულა. მაგრამ ნაშრომთა ვრცელი კორპუსის
არსებობის მიუხედავად, საქმიანი მწერლობის
შესწავლასთან დაკავშირებული ბევრი საკითხი ჯერ კიდევ
გადასაჭრელია. არა ცხრება დისკუსია საქმიანი ენის
როლზე რუსული ეროვნული ენის ჩამოყალიბების საწყის
ეტაპზე; XVII ს-ის აქტების ენისა და სალიტერატურო
ენის ურთიერთშესახვების შესახებ; ჯერ კიდევ არ არის
ბოლომდე დადგენილი ამავე პერიოდის მოსკოვის

¹ Ремшева М.Л. История русского литературного языка. М.: Изд. МГУ, 1995. – გვ. 315.